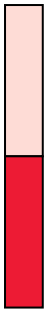

BUDGET 2023 TRELLEBORG

Socialdemokraterna

Socialdemokraterna

Budget 2023

Inledning

En stram budget för en tid när samhället är på väg mot en lågkonjunktur, krig i vårt närområde, höga el- och gaspriser med risk för elransonering. Vi ser en ökande inflation, ökande räntor och fortsatt höga drivmedelspriser samt en ny oprövad regeringskonstellation.

2023 ser ut att starta med många varningsflaggor och det påverkar de ekonomiska förutsättningarna på kommunnivå. Hade verkligheten kunnat se annorlunda ut med andra förutsättningar så hade det varit ett välkommet inslag. Men som prognosen ser ut är det bistra tider vi har framför oss dom kommande åren.

Inför 2022 valde det dåvarande styret att i stället för att se till kommunens bästa att sänka skatten med 20 öre. Det motsvarar i denna budget 22 miljoner kronor som vi inte kan använda till välfärden och kommuninvånarna. Det finns också i verksamheten, såväl inom omsorgen och bildning som inom underhållssidan, stora hål som man valt att inte adressera under mandatperioden 2019-2022. Det finns därför ett behov av att återuppbygga det som vi anser man har monterat ner.

Årets förutsättningar i den tekniska budgeten visar upp ett nollresultat, men skall fortsätta att bygga på ett överskottsmål om 75 miljoner kronor årligen. Vilket under en treårscykel skall innebära ett överskott på 225 miljoner kronor. Det är ett resultat Trelleborgs kommun kommer att behöva förhålla sig till under de kommande två åren och i stället sikta på 112,5 miljoner kronor i överskott 2024 respektive 2025 alternativt 225 miljoner kronor 2025. Det är inte rimligt att anta att ekonomin vänder från den dystra prognosen för nästa år till en bättre prognos de kommande åren än de goda åren vi lagt bakom oss. Skall vi se optimistiskt på framtiden så kan vi hoppas på att komma upp i nivå under en treårscykel som närmar sig tidigare utrymme men då behöver vi justera det finansiella målet neråt för att undvika besparingar i verksamheten.

Socialdemokraterna

Den gångna mandatperioden har också präglats av en regering som gett goda ekonomiska förutsättningar till regioner och kommuner i form av både generella och riktade statsbidrag. Dessa har framför allt varit ett verktyg för att inte försätta regionerna och kommunerna i ekonomiska problem under pandemin. Men i Trelleborg som i många andra kommuner har pengarna snarare lagts på hög än till att användas i verksamheten. Årets statsbudget ger en marginell ökning av statsbidragen till kommunen och sammantaget med riktade statsbidrag som fhas ut tror vi i nuläget att vi kan räkna med ca 15-20 miljoner kronors ökning av statsbidragen.

En resultatutjämningsreserv finns i kommunen som är till för att överbygga konjunktursvängningar. Trelleborgs kommun har idag ca 350 miljoner kronor i resultatutjämningsreserven som enligt kommunens riktlinjer kan användas i årsrapporten för att täcka eventuella underskott mot budget. Reserven är tänkt att kunna användas i en

lågkonjunktur med ett sviktande skatteunderlag vilket är det scenario vi är på väg in i. Olika kommuner hanterar reserven olika. Som exempel kan nämnas Malmö som använder uttag ur reserven redan i budgetarbetet och räknar aktivt med det. Det är i enlighet med Trelleborgs riktlinjer inte tillämpligt även om det skulle kunna komma att bli en realitet vid årsbokslutet.

Så finansiella verktyg som vi har att jobba med när vi som kommun fastställer en budget för det kommande året är de intäkter kommunen kan räkna med i form av skatteunderlag samt de statsbidrag som fördelats i statsbudgeten.

Men det som också är intressant med budgetarbetet är vilka politiska prioriteringar som partierna väljer att göra och vilka man väljer att göra utan att visa upp dessa. Här kan det handla om omfördelningar inom nämndsverksamheten och omprioriteringar. Det är förflyttningar som inte syns i årsbudgeten för kommunen men som kommer att bli en aktiv del i det politiska arbetet i nämnderna.

Socialdemokraterna

En budget i balans

Årets tekniska budgetram medger inget större utrymme för politiska reformer och vi kan utgå ifrån att de politiska prioriteringar man vill göra bör inrymmas i den befintliga budgeten. Vi tror dock inte att det i alla lägen kommer att låta sig göras. Skolorna i Trelleborg behöver ett lyft med lärarresurser och fler händer i omsorgen kommer att behövas. Den kompensation som ges i den tekniska budgeten för de demografiska förändringarna av verksamheten är naturligtvis behövlig och en förutsättning för att inte behöva skära i verksamheten. Detta gäller även för den priskompensation man har lagt in. Som man dock redan i budgeten har tagit höjd för besparingar på, genom effektivisering med ett avdrag på en procentenhet av de tillagda 5,8%. För bildning innebär det till exempel en besparing på runt 12 miljoner kronor.

Men skolan har också ett behov av fler vuxna för att öka lärartätheten och förutsättningarna för våra ungdomar att kunna tillgodogöra sig sin utbildning. Men det handlar också om att öka kvaliteten på skolan i stort för att bli den attraktiva skolkommunen som man vill vara. Inte minst näringslivet efterlyser, senast på kommunens Näringslivsdagar av gruppen Företagarna, en stabil och

bra skolverksamhet i kommunen för att man ska vara attraktiv och intressant vid etablering.

Det finns också delar av bildning som vi har synpunkter på. Som det faktum att man mot all rimlighet verkar för att knyta avtal med en privat aktör med löfte om full hyreskompensation motsvarande 4 miljoner kronor årligen. Pengar som subventionerar inte bara ungdomar från Trelleborg utan även från kommuner runt Trelleborg. Detta i ett läge där vi måste vända på varje krona för att få det att räcka till våra egna kommuninvånare. Här skulle vi som kommun kunna använda dessa pengar för att satsa på den kommunala skolan. Här kommer vi också att kunna se vad styrets politiska prioritering kommer att leda till, framför allt utan ett tillskott till verksamheten.

Socialdemokraterna

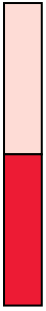
Inom flera områden i kommunen kommer vi att kunna hitta fler detaljer där en prioritering inom ramen kommer att sätta verksamheter mot varandra. Detta mot bakgrund av att reformutrymmet betecknas som noll under 2023. Men varje utgift som kommunen går fram med måste kritiskt granskas och ställas mot nyttan för medborgarna och vad man får tillbaka i form av effekter av satsningen. Satsningen förra budgetperioden med anslag till golftävlingen Vägen till Trelleborg är just en sådan utgift. Kan vi som kommun motivera att resurserna används till att driva ett evenemang eller skall man hålla sig till att sponsra med en mindre del för reklamplats? Här kan man teoretiskt resonera sig fram och tillbaka till att man

skulle kunna få en större eller mindre effekt av resursen beroende på vägval. Konsekvens- och nyttoanalysen måste alltså bli tydligare i kommande anslagsbegärande för att bättre använda våra skattemedel.

Kommunen består också av ett antal bolag som tillsammans bildar en koncern. Den ekonomiska verksamheten i bolagen är inte föremål för denna budget. Men har naturligtvis en del påverkan på eventuella anslag till Visit Trelleborg som exempel. Här får man fråga sig om subventioneringen av båtplatser är något man har råd med eller om den verksamheten liksom övriga taxefinansierad verksamhet skall vara självbärande.

Vi har konstaterat att intäktssidan i kommunen består av skatter och statsbidrag samt till vis del disponibla medel. Man kan även tänka sig att försäljningar av fastighetsinnehav kan bidra till intäkter men vi får hålla i minnet att det är en engångsintäkt man pratar om i dessa lägen. Med dessa kända och beräknade intäkter har man lagt fram en budget i balans med ett nollresultat där man skjuter fram överskottsmålet till kommande två budgetår.

Trelleborg ligger idag på plats 46 av landets 290 kommuner i kommunal skatt med 20:40. Toppar gör Österåkers kommun med 16:90 och i botten Gotlands kommun med 33:60. Trelleborg ligger alltså inte speciellt högt i kommunal skatt om man ser i förhållande till andra kommuner. Tittar man på det totala skattetrycket hamnar Trelleborg på plats 36 med 31:58, fortfarande med Österåker lägst men Dorotea kommun med högst skattetryck på 35:15. Det finns inget självändamål med att

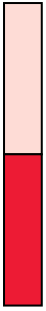
Socialdemokraterna

vare sig höja eller sänka skatten i en kommun. Skatten är till för att finansiera den verksamhet man vill genomföra. Med tanke på den nollresultatsbudget som den tekniska budgeten presenterar kan vi konstatera att kommunen snarare är underfinansierad än överfinansierad och i stället för att lita på statsbidrag borde kommunen finansiera med skatteuttaget i första hand.

De 20 öre som förra styret tog bort från kommunens finanser hade motsvarat 22 miljoner kronor för 2023. Resurser som kunde omvandlats till lärare i skolan, fler händer i omsorgen, fler fritidsgårdar, verksamhetsbidrag till bildningsförbunden eller andra satsningar på kvaliteten i kommunen.

Statsbidragen rår vi inte över och en försiktig prognos ger på hand att det kanske ger ett tillskott på ca 15-20 miljoner kronor utöver det som finns i den tekniska budgeten.

Resultatutjämningsreserven, RUR, finns till för att hantera lågkonjunkturer och finansiella mål och för att kunna få ett resultat i balans. I dagsläget finns det ca 350 miljoner kronor i RUR, men som vi nämnt tidigare i enlighet med riktlinjer för Trelleborg är det resurser som kan användas för att täcka ett eventuellt underskott i årsbokslutet.

Socialdemokraterna

Politiska prioriteringar

Vi kommer att gå fram med en budget i balans där de stora förändringarna snarare handlar om omprioriteringar inom den tekniska budgeten. Vår budget i balans kommer att omfördela 25 miljoner kronor.

Det finansiella målet förändras från ett överskottsmål på 75 miljoner, 225 miljoner på en treårscykel, till 50 miljoner, 150 miljoner på en treårscykel.

Kostnader:

- Fler lärare i skolan 20 miljoner kronor
- Fler fritidsgårdar och med bredare inriktning 2 miljoner kronor
- Återställa bidragen till bildningsförbunden 2 miljoner kronor
- Införa fria mensskydd 1 miljon kronor

Intäkter:

- Ur ramen för Kommunstyrelsen lyfts 6 miljoner kronor
- Inom ramen för bildningsnämnden omfördelas från hyresavtal med IES till fler lärare i kommunala skolor 4 miljoner kronor
- Statsbidrag utöver teknisk budgetram 15 miljoner kronor